

Ochrona Środowiska

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarko-stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie/test
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii, Ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel. +48 22 599 2039/2040
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. Dr hab. n.med. Boleśław K. Samoliński
Koordynator przedmiotu	Dr hab n med. i n o zdr. Barbara Piekarska, barbara.piekarska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr hab n med. i n o zdr. Barbara Piekarska, barbara.piekarska@wum.edu.pl tel. +48 22 599 11 28
Prowadzący zajęcia	Dr n o zdr Anna Kłak Kłak mail: anna.klak@wum.edu.pl tel. +48 22 599 20 39

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok sem IV	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)	10	0,5
seminarium (S)		
ćwiczenia ©		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z aspektami zdrowia człowieka, determinowanymi przez czynniki biologiczne, chemiczne i fizyczne
C2	Przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu oceny, eliminacji i zapobiegania obecności w środowisku tych czynników, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie ludzi

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W01. Zna i rozumie fizykochemiczne i biologiczne podstawy nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W2	HS_W17. Opisuje zasady postępowania w przypadku stanu klęsk żywiołowych
W3	HS_W18. Rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią
W4	HS_W33. Przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych; określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy; określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka.
W5	HS_W40. Definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U19. Identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Tło ekologiczne nauk medycznych	HS_W01, HS_W40.
W2-Wykład	Naturalne i cywilizacyjne zagrożenia zdrowia	HS_W17, HS_W40 HS_U19.
W3-Wykład	Środowiskowe czynniki fizyczne wpływające na organizm człowieka: hałas (infradźwięki i ultradźwięki), wibracje, promieniowanie jonizujące, pole elektromagnetyczne	HS_W01, HS_W40
W4-Wykład	Czynniki chemiczne obecne w żywności, glebie, powietrzu atmosferycznym i wodzie: źródła i rodzaje zanieczyszczeń żywności, gleby, wód powierzchniowych i powietrza atmosferycznego	HS_W01, HS_W40
W5-Wykład	Jakość powietrza wewnątrz pomieszczeń: rodzaje zanieczyszczeń spotykane wewnątrz pomieszczeń w tym w gabinecie stomatologicznym, syndrom chorego budynku, szkodliwy wpływ czynników mikroklimatu pomieszczeń na zdrowie człowieka – najczęściej występujące choroby	HS_W18, HS_W33,

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Jethon Zb., Grzybowski A, 2000 – Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa – Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Wydanie II poprawione i uzupełnione.
2. Kolarzyk E. 2000 – Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków.
3. Siemiński M. 2007 – Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Wydawnictwo naukowe PWN Warszawa.
4. Bzdęga J., Gębska – Kuczerowska A. 2010 – Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
5. vanLoon Gary W., Dufny Stephen J., - Chemia środowiska. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2007.
6. Manahan St. E, 2006 – Toksykologia środowiska. Aspekty chemiczne i biochemiczne. Wydawnictwo PWN Warszawa.
7. Pawlas K., Konopka T. Stomatologia społeczna. PZWL Warszawa 2021

Uzupełniająca

1. Kurnatowska A. 2001 – Ekologia. Jej związki z różnymi dziedzinami wiedzy medycznej. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa.
2. Kurnatowska A. 2002 – Ekologia. Jej związki z różnymi dziedzinami wiedzy. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa – Łódź.
3. Samoliński B., Piekarska B. Jak wpływa na nas smog? Profilaktyka i leczenie. Medical Education. Warszawa 2020
4. Siemiński M. 2007 – Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Inne wzywania. Wydawnictwo naukowe PWN Warszawa.

5. Wolański N, 2006 – Ekologia człowieka Podstawy ochrony środowiska i zdrowia człowieka. T 1. Wrażliwość na czynniki środowiska i biologiczne zmiany przystosowawcze. Wydawnictwo PWN Warszawa.
6. Wolański N, 2006 – Ekologia człowieka Podstawy ochrony środowiska i zdrowia człowieka. T2. Ewolucja i dostosowanie biokulturowe. Wydawnictwo PWN Warszawa.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W01, HS_W17, HS_W18, HS_W33, HS_W40, HS_U19.	Kolokwium – test jednokrotnego wyboru, pytania zamknięte	uzyskanie minimum 60% ogólnej liczby punktów całego kolokwium.
HS_W01, HS_W17, HS_W18, HS_W33, HS_W40, HS_U19.	Obecność na zajęciach	Uzyskanie 100% obecności na zajęciach

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. *Przedmiot kończy się zaliczeniem przedmiotu. Student ma trzy podejścia aby zaliczyć przedmiot. Pierwsze podejście w trakcie trwania sesji zaliczeniowej/egzaminacyjnej. Dwa kolejne podejścia w sesji poprawkowej.*

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich